مقاله پژوهشی

بررسی کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم (۱۴۰۲)

معصومه پورمختاری[۱]، زهرا حقانی[۲]، ژیلا رحمانیان[۳]، سارا متین[۴]، محمدهادی پهلوان‌پور[۵]، سمانه عبیری[۶*]، محمد درایش[۷]

۱- استادیار گروه ارتوپدی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۲- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۳- استادیار گروه داخلی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۴- استادیار گروه اطفال، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۵- کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۶- استادیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۷- استادیار گروه پوست، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.12, No.1&2, Spring & Summer 2023

چکیده:

مقدمه: ژورنال کلاب، جلسهٔ آموزشی است که با حضور اساتید و دانشجویان برگزار می‌گردد و در طی آن به مرور محتوا و روش شناسی چند مقاله از مجلات معتبر پرداخته می‌شود. ژورنال کلاب، یکی از روش‌های مقبول، جهت ارتقای دانش پزشکان با مرور و بحث متون پزشکی است. پژوهش حاضر، با هدف بررسی کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، از دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم، انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش از نوع مقطعی، بر روی ۹۱ نفر از دانشجویان پزشکی مقطع بالینی (رزیدنت، اینترن، اکسترن، استیودنت)، در بیمارستان‌های آموزشی – درمانی شهرستان جهرم، انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش شامل: دو پرسشنامهٔ اطلاعات دموگرافیک و کیفیت برگزاری ژورنال کلاب بود. تجزیه و تحلیل اطلاعات، با استفاده از نرم افزار spss نسخهٔ ۲۱ و با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی(فراوانی و درصد) و استنباطی(کای دو، تی تست)، در سطح معناداری $P<0.05$، انجام گردید.

یافته‌ها: میانگین نمرهٔ دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب ۲/۳۹ ± ۲/۵۱ بوده است که پایین‌تر از سطح متوسط می‌باشد. از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در حیطهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، بالاترین نمره مربوط به گویه‌های «ارتقای تکنیک در سخنرانی» و «ارتقای درک از عناوینی که در کتب درسی خوانده شده است»، بوده؛ چنانچه پایین‌ترین نمره، مربوط به گویه‌های« ارتقای مهارت برای پاسخ سؤالات و جمع‌بندی بحث در مورد سخنرانی» و «ارتقای درک از اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی»، قرار داشتند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر، نشان داد که دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، پایین‌تر از سطح متوسط قرار داشته است و در بین بخش‌های ژورنال کلاب، مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی، دارای کم‌ترین میانگین بوده است؛ بنابراین با توجه به نتایج گزارش شده و اهمیت برگزاری ژونال کلاب در ارتقای مهارت های درک و نقد مقالات، نیاز به بررسی‌های دقیق در حیطهٔ پایین بودن کیفیت این گویه، در تحقیق حاضر می‌باشد.

واژگان کلیدی: ژورنال کلاب، دانشجویان پزشکی، رزیدنت

مقدمه

J Educ Ethics Nurs 2023; 12(1&2):72-81

*نویسنده مسئول، نشانی: . استادیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران.
تلفن تماس: ۰۹۱۷۳۹۲۲۳۹۸ پست الکترونیک: samaneh.abiri@gmail.com
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۰۸ تاریخ پذیرش:۱۴۰۲/۰۵/۱۰

آموزش بالینی، یکی از مهم‌ترین مراحل فرآیند تربیت دانشجویان پزشکی می‌باشد؛ به طوری که از آن به عنوان هستهٔ اصلی آموزش حرفه‌ای یاد می‌شود[۳-۱]. یادگیری مهارت‌های عملی و ارتباطی در کنار آموزش‌های نظری، از الزامات آموزش پزشکی است؛ بنابراین پرورش مهارت‌های بالینی، از عناصر پایه‌ای آموزش پزشکی و از بخش‌های اساسی برنامه‌های دانشکده‌های پزشکی می‌باشند[۳]. آموزش بالینی، بخش اساسی و مهم دورهٔ تربیت پزشک به عنوان مسئول حفظ و ارتقای سلامت جامعه است[۴]؛ چنانچه از آن به عنوان قلب آموزش حرفه‌ای بیان می‌شود[۵]. کسب مهارت‌های اساسی و به عبارتی حرفه ای شدن در طب، به کیفیت و کمیت آموزش در محیط‌های بالینی بستگی دارد[۶]. آموزش بالینی در محیط‌های درمانی، به اشکال متفاوتی ارائه می‌شود[۷] که از آن جمله می‌توان به برگزاری جلسات گزارش صبحگاهی[۸]، راندها و گراند راندها [۹] و مواردی مانند: آموزش با استفاده از شبیه‌سازی[۱۰]، نمایش [۱۲-۱۱] و ژورنال کلاب [۱۴-۱۳]، اشاره کرد. ژورنال کلاب، جلسهٔ آموزشی است که با حضور اساتید و دانشجویان برگزار می‌گردد و در طی آن به مرور محتوا و روش‌شناسی چند مقاله از مجلات معتبر، پرداخته می‌شود. آگاهی از جدیدترین و مهم‌ترین دستاوردهای علمی و همچنین ارتقای مهارت‌های ارزیابی نقادانهٔ مقالات، دو هدف اصلی جلسات ژورنال کلاب می‌باشد[۱۶-۱۵]. ژورنال کلاب، یکی از روش‌های مقبول جهت ارتقای دانش پزشکان، با مرور و بحث متون پزشکی است[۱۷]. ژورنال کلاب، به عنوان ابزاری برای به‌روزرسانی دانش، ترویج تفکر انتقادی و پژوهش، ارزیابی اعتبار و قابلیت اجرای پژوهش‌های قبلی، توسعهٔ مهارت در نقد، افزایش استفاده از یافته‌های پژوهشی در بالین و تغییر در شیوه‌های مراقبتی به کار می‌رود [۱۸] و به واسطهٔ انعطاف پذیری و قابلیت تطبیق آن با بسیاری از اهداف آموزشی، در آموزش محتواهای مختلف مانند: روش تحقیق و شیوه‌های آموزش قابل کاربرد است[۱۳]. امروزه یکی از دغدغه‌های اصلی پزشکی، پزشکی مبتنی بر شواهد است. از ژورنال کلاب می‌توان برای کاهش فاصلهٔ بین پژوهش با عملکرد، آشنایی بیشتر دانشجویان با بالین و مشکلات مربوط به آن استفاده کرد[۲۱-۱۹]؛ به طور کلی می‌توان اهداف برگزاری ژورنال کلاب را به سه دسته تقسیم نمود: ۱- به‌روز شدن، از طریق مطالعهٔ پژوهش‌های اخیر؛ ۲- ایجاد تغییرات عملکردی بالینی براساس نتایج پژوهش‌های جدید؛ ۳- بهبود توانایی مشارکت کنندگان برای ارزیابی نقادانهٔ پژوهش‌ها[۲۲]. ارتقای کیفیت آموزش بالینی، مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است[۲۳]. نتایج مطالعات حاکی از نقش مهم نظرات دانشجویان، در تغییر و تحول کیفیت برنامه‌های آموزشی می‌باشد[۲۴]. بررسی پیشینهٔ پژوهش، نشان داد که مطالعات محدودی[۱۳] در زمینهٔ بررسی ژورنال کلاب، از دیدگاه دانشجویان وجود دارد و این بررسی‌ها نیز از نظر روش و اهداف، با پژوهش حاضر متفاوت است. با وجود اهداف گسترده و تأثیرات مهم ژورنال کلاب، در روند آموزش دانشجویان، تردیدی در مورد اهمیت برگزاری آن در دانشکده‌های پزشکی وجود ندارد؛ بنابراین هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، از دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم، می‌باشد.

روش کار

این پژوهش از نوع مقطعی، بر روی ۹۱ نفر از دانشجویان پزشکی مقطع بالینی (رزیدنت، اینترن، اکسترن، استیودنت)، در بیمارستان‌های آموزشی - درمانی شهرستان جهرم (۱۴۰۲)، انجام شد. در این بررسی، پس از کسب مجوز از شورای اخلاق دانشگاه علوم پزشکی جهرم (IR.JUMS.REC.1401.146)، مجریان طرح به بیمارستان‌های آموزشی - درمانی شهرستان جهرم مراجعه و اقدام به پخش و جمع آوری پرسشنامه‌ها کردند. پژوهشگران قبل از پخش پرسشنامه‌ها، از نمونه‌های مورد بررسی، به صورت شفاهی رضایت آگاهانه از آن‌ها جهت شرکت در مطالعه دریافت کردند. معیارهای ورود به مطالعه شامل؛ تمامی دانشجویان پزشکی مقطع بالینی (رزیدنت، اینترن، اکسترن، استیودنت)، در بیمارستان‌های آموزشی - درمانی شهرستان جهرم (پیمانیه، مطهری و سیدالشهداء) می‌باشد. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش شامل دو پرسشنامه: ۱- اطلاعات دموگرافیک: سن، جنسیت، مقطع تحصیلی؛ ۲- ارزیابی کیفیت ژورنال کلاب به شکل ۲۵ گویه و ۷ حیطه که عبارت است از: ۱- بررسی مهارت‌های جستجوی مقالات(۴ سؤال)؛ ۲- درک و نقد مقالات(۵ سؤال)؛ ۳- تهیهٔ اسلاید(۲ سؤال)؛ ۴- سخنرانی (۷ سؤال)؛ ۵- عادات مطالعه(۳ سؤال)؛ ۶- بهبود روش‌های درمانی (۲ سؤال)؛ ۷- اثر کلی جلسات ژورنال کلاب(۲ سؤال)، می‌باشد. مقیاس سؤالات به صورت طیف ۵ گزینه‌ای: ضعیف، رضایت بخش، خوب، خیلی خوب و عالی، تشکیل می‌داد. روایی و پایایی این پرسشنامه، توسط حسام و همکاران در اهواز و با آلفای کرونباخ ۷۰٪ به‌دست آمد.(۲۵) تجزیه و تحلیل اطلاعات، با استفاده از نرم افزار spss نسخهٔ ۲۱ و آزمون‌های آماری توصیفی(فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و استنباطی(آزمون ناپارامتری)، در سطح معناداری $P<0.05$ انجام گردید.

یافته‌ها

*نویسنده مسئول، نشانی: . استادیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران.
تلفن تماس: ۰۹۱۷۳۹۲۲۳۹۸ پست الکترونیک: samaneh.abiri@gmail.com
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۰۸ تاریخ پذیرش:۱۴۰۲/۰۵/۱۰

در این پژوهش،۳۱ نفر استیودنت (۳۰/۷٪)، ۲۹ نفر اکسترن (۲۸/۷٪)، ۲۱ نفر اینترن (۲۰/۸٪) و ۱۰ نفر رزیدنت (۹/۹٪)، که بیشتر آن‌ها زیر ۲۵ سال (۵۹/۴٪) و مجرد (۷۰/۱٪) بودند. ۶۷/۳٪ از آن‌ها زن و بقیه را مرد تشکیل می‌دادند(جدول ۱).

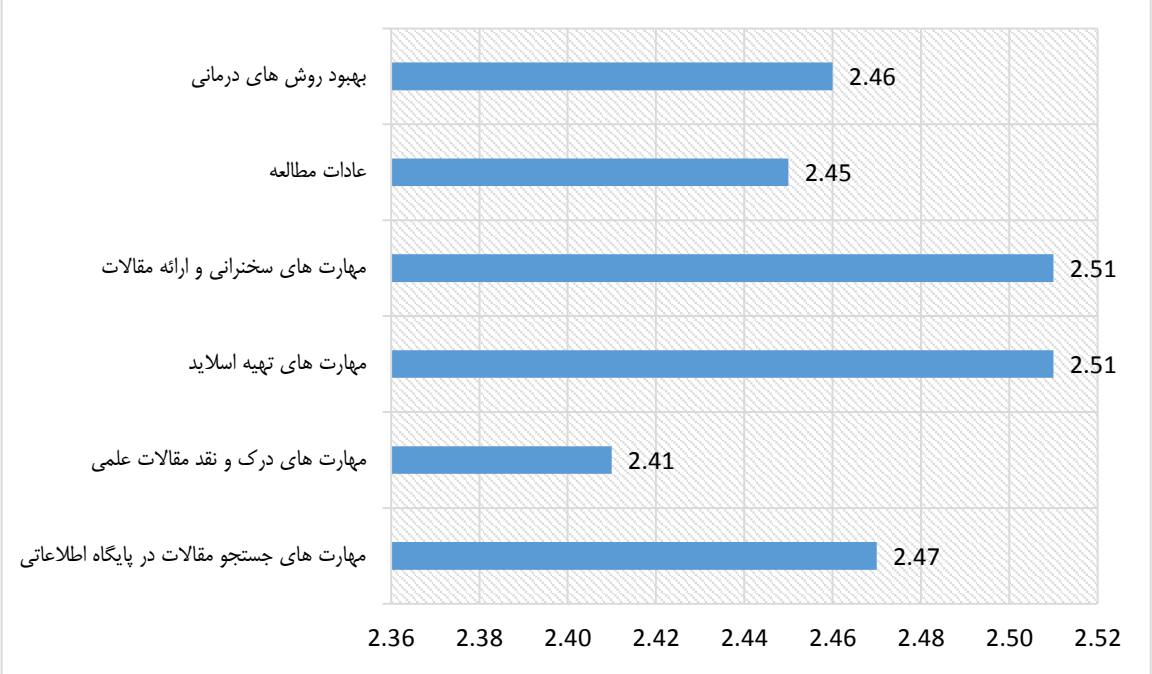
میانگین نمرهٔ کلی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، ۲/۳۹ ± ۲/۵۱ بوده است که پایین‌تر از سطح متوسط (نقطهٔ برش ۳) قرار داشته است. نمودار ۱؛ میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، بر اساس بخش‌های ژورنال کلاب را نشان می‌دهد، که میانگین نمرهٔ تمام بخش‌های ژورنال کلاب، پایین‌تر از سطح متوسط (نقطه برش ۳) می‌باشد و در بین بخش‌های ژورنال کلاب، مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی، دارای کم‌ترین میانگین و مهارت‌های تهیهٔ اسلاید، دارای بالاترین میانگین بوده است.

از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، بالاترین نمره براساس میانگین هر گویه، به ترتیب گویه‌های «تکنیک من در سخنرانی را ارتقا داده است»، «درک من از عناوینی که در کتب درسی خوانده‌ام را ارتقا داده است» و «مهارت من برای انتخاب یک مقالهٔ مطلوب از بین مقالات جستجو شده را ارتقاء داده است»، بوده است؛ همچنین پایین‌ترین نمره مربوط به «درک من از طراحی مطالعه را ارتقا داده است»، «مهارت‌های من برای پاسخ سؤالات و جمع بندی بحث در مورد سخنرانی را ارتقا داده است» و «درک من از اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی را ارتقا داده است»، وجود داشته است.

نتایج آزمون ناپارامتری نشان داد که میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، برحسب سن (p=۰/۰۰۱) معنادار می‌باشد.

جدول ۱: فراوانی مشخصات دموگرافیک اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم شرکت‌کننده در مطالعه

		فراوانی	درصد
سن	۲۰–۲۵	۶۰	۵۹/۴
	۲۶–۳۰	۲۲	۲۱/۸
	۳۱–۳۵	۱۰	۹/۹
	>۳۵	۹	۸/۹
جنسیت	مرد	۳۳	۳۲/۷
	زن	۶۸	۶۷/۳
وضعیت تأهل	مجرد	۶۸	۷۰/۱
	متأهل	۲۹	۲۹/۹
مقطع	استیودنت	۳۱	۳۰/۷
	اکسترن	۲۹	۲۸/۷
	اینترن	۲۱	۲۰/۸
	رزیدنت	۱۰	۹/۹

نمودار ۱: میانگین نمرهٔ دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب

جدول ۲: فراوانی و میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب برحسب گویه‌های پرسشنامه

کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب		ضعیف		رضایت‌بخش		خوب		خیلی خوب		عالی		نمره از ۵
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
مهارت‌های جستجوی مقالات در پایگاه اطلاعاتی	حل یک مشکل بالینی که در مورد بهترین راه درمان آن قطعیت وجود ندارد	۱۶	۱۷/۶	۳۲	۳۵/۲	۳۲	۳۵/۲	۱۰	۱۱/۰	۱	۱/۱	۲/۴۳±۰/۹۴
	انتخاب کلید واژه‌ها و جستجوی هدفمند	۱۹	۲۰/۹	۲۷	۲۹/۷	۳۱	۳۴/۱	۸	۸/۸	۶	۶/۶	۲/۵۱±۱/۱۲
	جستجوی در پایگاه‌های اطلاعاتی پاب مد	۲۲	۲۴/۴	۲۷	۳۰/۰	۲۷	۳۰/۰	۹	۱۰/۰	۵	۵/۶	۲/۴۲±۱/۱۳
	انتخاب یک مقالهٔ مطلوب از بین مقالات جستجو شده	۱۷	۱۹/۱	۳۰	۳۳/۷	۲۶	۲۹/۲	۱۰	۱۱/۲	۶	۶/۷	۲/۵۳±۱/۱۳
مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی	ارتقای درک از اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی	۱۷	۱۹/۱	۳۸	۴۲/۷	۲۸	۳۱/۵	۵	۵/۶	۱	۱/۱	۲/۲۷±۰/۸۸
	ارتقای مهارت نقد علمی مقالات	۱۶	۱۸/۰	۳۴	۳۸/۲	۲۷	۳۰/۳	۹	۱۰/۱	۳	۳/۴	۲/۴۳±۱/۰۱
	ارتقای درک از اهداف و فرضیات مقاله‌ها	۱۹	۲۰/۹	۲۵	۲۷/۵	۳۴	۳۷/۴	۱۱	۱۲/۱	۲	۲/۲	۲/۴۷±۱/۰۳
	ارتقای درک از طراحی مطالعه	۲۳	۲۵/۶	۲۳	۲۵/۶	۳۱	۳۴/۴	۱۲	۱۳/۳	۱	۱/۱	۲/۳۹±۱/۰۵
	ارتقای درک از تفسیر یافته‌ها	۱۴	۱۵/۹	۳۳	۳۷/۵	۳۰	۳۴/۱	۸	۹/۱	۳	۳/۴	۲/۴۷±۰/۹۸
مهارت‌های تهیهٔ اسلاید	ارتقای مهارت برای تهیهٔ اسلاید که دربرگیرندهٔ نکات مهم مطالعه و طراحی آن	۱۱	۱۲/۱	۳۷	۴۰/۷	۲۹	۳۱/۹	۱۱	۱۲/۱	۳	۳/۳	۲/۵۴±۰/۹۷

کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب		ضعیف		رضایت‌بخش		خوب		خیلی خوب		عالی		نمره از ۵
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
مهارت‌های سخنرانی و ارائه مقالات	ارتقای مهارت برای استفادهٔ مناسب از جداول و اشکال در هر اسلاید	۱۸	۲۰/۰	۳۰	۳۳/۳	۲۶	۲۸/۹	۱۲	۱۳/۳	۴	۴/۴	۲/۴۹±۱/۰۹
	ارتقای تکنیک در سخنرانی	۱۲	۱۳/۲	۳۰	۳۳/۰	۳۶	۳۹/۶	۱۰	۱۱/۰	۳	۳/۳	۲/۵۸±۰/۹۷
	ارتقای مهارت برای انتقال افکار به شنوندگان	۱۰	۱۱/۰	۴۰	۴۴/۰	۲۸	۳۰/۸	۱۰	۱۱/۰	۳	۳/۳	۲/۵۲±۰/۹۵
	ارتقای مهارت برای پاسخ سؤالات و جمع‌بندی بحث در مورد سخنرانی	۱۵	۱۷/۰	۳۸	۴۳/۲	۲۴	۲۷/۳	۱۰	۱۱/۴	۱	۱/۱	۲/۳۶±۰/۹۴
	ارتقای مهارت برای ارائه همهٔ قسمت‌های یک مقالهٔ علمی در زمانی محدود	6	۶/۸	۳۷	۴۲/۰	۳۹	۴۴/۳	۵	۵/۷	۱	۱/۱	۲/۵۲±۰/۷۶
	ارتقای مهارت برای خلاصه کردن یک مقالهٔ علمی در چارچوب اصلی آن	۱۶	۱۸/۲	۳۳	۳۷/۵	۲۹	۳۳/۰	۷	۸/۰	۳	۳/۴	۲/۴۱±/۹۹
	ارتقای مهارت برای ارائه نقاط قوت و ضعف یک مقالهٔ علمی در چارچوب اصلی آن	۱۴	۱۵/۹	۳۶	۴۰/۹	۳۰	۳۴/۱	۵	۵/۷	۳	۳/۴	۲/۴۰±۰/۹۴
	ارتقای مهارت برای ایجاد ارتباط چشمی منظم با شنوندگان و ایجاد اعتماد از طریق زبان بدن	۱۴	۱۶/۱	۲۹	۳۳/۳	۳۰	۳۴/۵	۱۱	۱۲/۶	۳	۳/۴	۲/۵۴±۱/۰۲
عادات مطالعه	ارتقای علاقه برای خواندن مقالات	۱۲	۱۳/۸	۳۵	۴۰/۲	۳۱	۳۵/۶	۸	۹/۲	۱	۱/۱	۲/۴۴±۰/۸۹
	ارتقای درک از عناوین خوانده شده در کتب درسی	۱۲	۱۳/۸	۲۹	۳۳/۳	۳۷	۴۲/۵	۶	۶/۹	۳	۳/۴	۲/۵۳±۰/۹۴
	ارتقای درک در مورد ارزش مجلات در به روز شدن با پیشرفت‌های علم پزشکی	۱۷	۱۹/۸	۳۰	۳۴/۹	۲۹	۳۳/۷	۹	۱۰/۵	۱	۱/۲	۲/۳۸±۰/۹۶
بهبود روش‌های درمانی	ارتقای مهارت برای استفاده از مقالات علمی در درمان بالینی روزانه	۱۳	۱۴/۸	۳۵	۳۹/۸	۲۷	۳۰/۷	۱۱	۱۲/۵	۲	۲/۳	۲/۴۸±۰/۹۷
	ارتقای مهارت برای ایجاد ایدهٔ جدید برای مطالعه‌های جدید بعد از ژورنال کلاب	۱۴	۱۶/۱	۳۴	۳۹/۱	۲۶	۲۹/۹	۱۳	۱۴/۹	۰	۰/۰	۲/۴۴±/۹۴
اثر جلسات ژورنال کلاب	اثر ژورنال کلاب را چگونه درجه‌بندی می‌کنید	۱۲	۱۳/۸	۳۴	۳۹/۱	۳۲	۳۶/۸	۸	۹/۲	۱	۱/۱	۲/۴۵±۰/۸۹

جدول ۳: تعیین میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب برحسب اطلاعات دموگرافیک

		میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان انحراف معیار± میانگین	P-value
سن	۲۰-۲۵	۲/۵۵±۰/۷۴	۰/۰۱۶
	۲۶-۳۰	۲/۱۴±۰/۴۴	
	۳۱-۳۵	۲/۸۰±۰/۵۴	
	>۳۵	۲/۸۰±۰/۲۸	
جنسیت	مرد	۲/۵۳±۰/۵۸	۰/۷۲۱
	زن	۲/۴۵±۰/۷۲	
وضعیت تأهل	مجرد	۲/۵۴±۰/۷۲	۰/۱۷۸
	متأهل	۲/۲۵±۰/۵۴	
مقطع	استیودنت	۲/۷۲±۰/۸۸	۰/۳۱۲
	اکسترن	۲/۳۶±۰/۵۸	
	اینترن	۲/۳۹±۰/۲۴	
	رزیدنت	۲/۲۲±۰/۷۳	

بحث

مرور و بحث متون پزشکی، یکی از روش‌های مؤثر، جهت بهبود دانش پزشکان می‌باشد که از آن به عنوان ژورنال کلاب، نام می‌برند. ژورنال کلاب، امروزه نقش مهمی در تربیت دانشجویان دوره‌های تخصصی ایفا می‌کند[۱]. میانگین نمرهٔ کلی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، پایین‌تر از سطح متوسط قرار داشته است. مطالعات مختلف، گزارش‌های متفاوتی از میزان رضایت از جلسات ژورنال کلاب، ارائه کرده‌اند. تقوایی و همکاران(۱۴۰۰)، به بررسی میزان رضایت دانشجویان پزشکی، در مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، از فعالیت آموزشی ژورنال کلاب، پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، به طور نسبی از جلسات ژورنال کلاب، رضایت داشتند[۲] که میزان رضایت کمی بالاتر از پژوهش حاضر گزارش شد. بهنام فر و همکاران(۱۳۹۵)، به بررسی میزان رضایت دانشجویان پزشکی و دستیاران دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، از جلسات ژورنال کلاب، چنین استنباط کردند که کارآموزان، کارورزان و دستیاران به طور نسبی از جلسات ژورنال کلاب، رضایت داشتند [۳] که آن میزان رضایت، با کیفیت بالاتر از پژوهش حاضر گزارش شد. حجت و همکاران(۱۳۹۹)، به بررسی کیفیت برگزاری ژورنال کلاب دانشکده‌های پرستاری ایران، از دیدگاه اساتید پرداختند که نتایج آن بررسی نشان داد، میانگین کل کیفیت برگزاری ژورنال کلاب‌ها از دیدگاه اساتید، نسبتاً مطلوب بود [۴] که در آن میزان رضایت، با کیفیت بالاتر از پژوهش حاضر، بیان گردید. استدلال‌های لازم در جهت اختلاف این مطالعات، با پژوهش حاضر را می‌توان به عواملی از جمله: ۱- ایجاد محیط دوستانه؛ ۲- برگزاری جلسات منظم و بازه‌های زمانی برگزاری جلسات؛ ۳- طول مدت برگزاری جلسات؛ ۴- تداوم و اثربخشی جلسات ژورنال کلاب، اشاره کرد[۵-۸]. در ادامه، نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان می‌دهد در بین بخش‌های ژورنال کلاب، مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی، دارای کم‌ترین میانگین و مهارت‌های تهیهٔ اسلاید، دارای بالاترین میانگین بوده است. حسام و همکاران(۱۳۹۹)، به بررسی کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، از دیدگاه اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی گروه فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، پرداختند. براساس نتایج، مهم‌ترین نقاط ضعف ژورنال کلاب، از دیدگاه اساتید و دانشجویان به ترتیب در گویه های درک آمار حیاتی و اپیدمیولوژی، مهارت ایجاد ارتباط چشمی منظم با شنوندگان، مهارت استفادهٔ مناسب از جداول و اشکال در هر اسلاید، مهارت جستجوی مقاله در پایگاه‌های اطلاعاتی، مهارت تهیهٔ اسلایدهایی که در برگیرندهٔ نکات مهم مطالعه و طراحی آن باشد، توانایی حل یک مشکل بالینی که در مورد بهترین راه درمان آن قطعیت وجود ندارد و مهارت انتخاب یک مقالهٔ مطلوب از بین مقالات جستجو شده، گزارش گردید؛ اما در حیطهٔ مهارت درک و نقد مقالات، بیشتر شرکت کنندگان، کیفیت ژورنال کلاب را در این گویه‌ها خوب تا عالی دانستند[۹]. در آن مطالعه، بین

گویه‌های درک و نقد مقالات، زیر گویهٔ آمار حیاتی و اپیدمیولوژی، ضعیف گزارش شد که با این پژوهش، هماهنگ می‌باشد. امینیان و همکاران(۲۰۱۶)، به بررسی تأثیر ژورنال کلاب آموزشی، برای دستیاران رشتهٔ جراحی توراکس، پرداختند که براساس نتایج گزارش شده، در پاسخ به سؤالات مربوط به مهارت‌های جستجوی مقالات، مهارت‌های درک و نقد مقالات، مهارت‌های تهیهٔ اسلاید، مهارت‌های سخنرانی، ارائه مقالات، عادات مطالعه و بهبود روش های درمانی بیشتر دستیاران فوق تخصصی، اثر جلسات ژورنال کلاب را عالی یا خیلی خوب گزارش کردند [۱۰] که با پژوهش حاضر هم‌پوشانی ندارد. در پژوهش حاضر، از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، بالاترین نمره مربوط به گویه‌های «ارتقای تکنیک در سخنرانی» و« ارتقای درک از عناوینی که در کتب درسی خوانده شده است»، بوده؛ چنانچه پایین‌ترین نمره، مربوط به گویه‌های «ارتقای مهارت برای پاسخ سؤالات و جمع‌بندی بحث در مورد سخنرانی» و «ارتقای درک از اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی»، می‌باشد. متفاوت بودن کیفیت گویه‌های زیر مجموعهٔ ژورنال کلاب، در مطالعات مختلف می‌تواند به دلیل بررسی دیدگاه این کیفیت، در جمعیت‌های مختلف بالینی با رشته‌های متفاوت اشاره کرد.. Akhund و همکاران (۲۰۰۶)، در تحقیق خود گزارش کرده اند که بیشتر دستیاران تخصصی، ژورنال کلاب را در بهبود درک و نقد مقالات علمی مؤثر دانسته‌اند[۱۱]. Sullivan'O و همکاران نیز در مطالعهٔ خود بیان کرده اند که ژورنال کلاب، در بهبود توانایی ارائه مقالات، ارتقای مهارت‌های تحلیل و نقد مقالات مؤثر می‌باشد[۱۲]؛ در حالی که این مطالعات نیز با پژوهش حاضر، هم‌خوانی ندارند. در پژوهش حاضر، پایین‌ترین میانگین کیفیت در بین بخش‌های ژورنال کلاب، مربوط به «ارتقای درک از اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی»، در بخش «مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی»، بوده است. در بهبود این گویه می‌توان، این مورد را گزارش کرد که یک رهبر آموزش دیدهٔ ژورنال کلاب، برای انتخاب مقالات و هدایت بحث به روش صحیح، شرکت اجباری، با استفاده از فرآیندهای ارزیابی انتقادی تعیین شده و در نهایت، جمع‌بندی یافته‌های ژورنال کلاب، می‌تواند زمینهٔ بهبود این گویه را فراهم کند[۱۳]. علاوه بر این در بهبود اصول آمار حیاتی و اپیدمولوژی، فراهم کردن دسترسی به اپیدمیولوژیست یا آمارشناس زیستی، برای کمک به رهبر ژورنال کلاب هم در انتخاب مقالات، مناسب و هم برای پاسخ دادن به سؤالاتی که ممکن است در طول بحث‌ها ایجاد شود ضروری است[۱۳–۱۵]. در نهایت، بررسی میانگین نمرهٔ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، بر اساس اطلاعات دموگرافیک، نشان می‌دهد که کم‌ترین آن متعلق به دانشجویان رزیدنت می‌باشد. در مطالعهٔ تقوایی و همکاران(۱۴۰۰)، میزان رضایت دستیاران، بالاتر از کارورزان و کارآموزان گزارش شد[۲]. شریفی و همکاران(۲۰۱۲)، در تحقیق خود با بررسی کیفیت و کمیت آموزش بالینی، گزارش کردند که کارآموزان، بیشتر از کارورزان اعلام نارضایتی داشتند[۱۶]؛ بنابراین به نظر می‌رسد، با ارتقای سطح علمی، دیدگاه افراد نسبت به کیفیت برگزاری ژورنال کلاب، بهبود پیدا می‌کند.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر، نشان داد که دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم، در زمینهٔ کیفیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، پایین‌تر از سطح متوسط قرار داشته است و در بین بخش‌های ژورنال کلاب، مهارت‌های درک و نقد مقالات علمی، دارای کم‌ترین میانگین بوده است؛ بنابراین با توجه به نتایج گزارش شده و اهمیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب، در ارتقای مهارت‌های درک و نقد مقالات، نیاز به بررسی‌های دقیق در زمینهٔ پایین بودن کیفیت این گویه، در پژوهش حاضر می‌باشد.

تشکر و قدردانی

از واحد توسعهٔ تحقیقات بالینی بیمارستان پیمانیه شهرستان جهرم، به علت همکاری در اجرای این پژوهش، قدردانی می‌گردد.

تضاد منافع

نویسندگان این مقاله هیچ‌گونه تضاد منافعی را ذکر نکردند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش، مصوب کمیتهٔ اخلاق دانشگاه علوم پزشکی جهرم«IR.JUMS.REC.1401.146 »، می‌باشد.

References:

1. Behnamfar R, Mostaghaci M. Residents and Medical Students' Satisfaction with Journal Club Meetings at Shahid Sadoughi University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2016; 16 :379-87
2. Nadi F, Nadi E, Ahmadinia H. The Status of Implementing Medical student's Clinical Training Programs in different departments at Shahid Beheshti Hospital of Hamadan University of Medical Sciences. Journal of Development Strategies in Medical Education 2020; 6(2): 63-74.
3. Shrivastava SR, Shrivastava PS. Promoting the Conduct of Medical Education Journal Clubs in Teaching Medical Institutions. Avicenna Journal Clinical Medicine 2021; 11(3): 156-59.
4. Sharifi B, Ghafarian Shirazi H, Momeninejad M, Saniee F, Hashemi N, Jabarnejad A. A survey of the quality and quantity of clinical education from the viewpoint of medical students. Pars Journal of Medical Sciences 2012; 10(2): 57-64.
5. Fotoukian Z, Hosseini S, Beheshti Z, Zabihi A, Aziznejad P, Ghaffari F. Clinical Education Status According to the Nursing Students' Point of View, Babol Medical Sciences University. Medical Education Journal. 2013; 1(1): 26-33.
6. Mogharab M, Khazaei T, Amuzeshi Z, Soruri M, Sharifzadeh GhR. Assessing clinical training fields from the perspective of nursing students and instructors in 2010-2011. Mod Care Journal 2011 2(8); 94-99.
7. Zare S, Behnamfar Z, Behnamfar Z, Mirjalili M. Quality of Morning Report at Yazd Shahid Sadoughi Teaching Hospital in 2008. The Journal of Medical Education and Development 2008; 2(2): 56-60
8. Razavi S, Shahbaz Ghazvini S, Dabiran S. Students' Benefit Rate from Morning Report Sessions and Its Related Factors in Tehran University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2012; 11(7): 798-806.
9. Razavi M, Mohammadi G, Dabiran S. Investigation of Faculties' Knowledge and Application of Teaching Methods in Tehran University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2012;12(8): 589-97.
10. Zaghari tafreshi M, Rasouli M, Sajadi M. Simulation in nursing education: A review article. Iranian Journal of Medical Education 2013; 12 (11): 888-89.
11. Haghani F, Ehsani M, Jafari Mianaei S. Simulation. Strides in Development of Medical Education 2014; 11(2): 272-79.
12. Mohamadirizi S, Bahadoran P, Fahami F, Ehsanpour S. The Effect of Teaching through Demonstration on Midwifery Student's Self-efficacy in Delivery Management. Iranian Journal of Medical Education 2014; 14(4): 282-90
13. Hojat M, Imanian M, Karimyar Jahromi M. The Quality of Journal Club Implementation in Iranian Nursing Faculties. Iranian Journal of Medical Education 2014; 14(7): 605-15.
14. Hossini M. Journal club and its effective presentation. Journal of Qazvin University of Medical Sciences 2002; 6(2): 88-92.
15. Ilic D, de Voogt A, Oldroyd J. The use of journal clubs to teach evidence-based medicine to health professionals: A systematic review and meta-analysis. Journal of Evidence-Based Medicine 2020; 13(1): 42-56
16. Mark I, Sonbol M, Abbasian C. Running a journal club in 2020: reflections and challenges. Bulletin of the Royal College of Psychiatrists? 2021;45(6): 239-42
17. Shariat Moharreri R, AsleSoleimani H. How to manage a journal club? Urmia Medical Journal 2008;3: 257-64
18. Honey CP, Baker JA. Exploring the impact of journal clubs: A systematic review. Nurse Education Today. 2011; 31(8): 825-31.
19. Eusuf D, Shelton C. Establishing and sustaining an effective journal club. BJA education 2022; 22(2): 40.
20. Gottlieb M, King A, Byyny R, Parsons M, Bailitz J. Journal Club in residency education: an evidence based guide to best practices from the Council of emergency medicine residency directors. The Western Journal of Emergency Medicine 2018; 19(4): 746-55.
21. Hendrickson CD. Teaching Critical Appraisal through the Lens of Study Design in Journal Club. Journal of the Endocrine Society 2021; 5(8): 1-4.
22. Field N, Agustin CB, Milinkovic D. Could a Journal Club be an Effective Educational Tool for Radiation Therapists? The Radiographer 2004; 51(3): 123-127.
23. Baraz Pordanjani S, Fereidooni Moghadam M, Loorizade M. Clinical Education Status According to the Nursing and Midwifery Students' Point of View, Tehran University of Medical Sciences. Strides in Development of Medical Education 2009; 5(2): 102-12.
24. Iranmanesh F, Moghaddam A, Shafa M. [Evaluation of the Quality of Teaching in Neurology Ward, Kerman University of Medical Sciences, Iran, from the Point of View of Medical Students. Strides in Development of Medical Education 2013; 10(2): 281-287.
25. Hessam M, Monjezi S, Shaterzadeh M J, Zahed nejad S. Quality of Journal Club Meetings from the Perspective of faculty members and postgraduate students of physical therapy. International Journal of Medical Education 2020; 20 :127-33
26. Shriyat Mohrari R, Asl Soleimani H. How to run the journal club? Urmia Journal Medicine 2009; 19(3): 257-64
27. Taghvaei M, Ahmadinia H, Rezaeian M. The Medical Students' Satisfaction with the Journal Club Meetings in Rafsanjan University of Medical Sciences in 2021: A Descriptive Study. Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences 2022; 20 (11) :1239-52
28. Behnamfar R, Mostaghaci M. Residents and Medical Students' Satisfaction with Journal Club Meetings at Shahid Sadoughi University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2016; 16 :379-87
29. Hojat M, Imanian M, Karimyar Jahromi M. The Quality of Journal Club Implementation in Iranian Nursing Faculties. Iranian Journal of Medical Education 2014; 14(7): 605-15.
30. Ilic D, de Voogt A, Oldroyd J. The use of journal clubs to teach evidence-based medicine to health

professionals: A systematic review and meta-analysis. Evidence Based Medicine 2020; 13(1): 42-56.
31. Lucia VC, Swanberg SM. Utilizing journal club to facilitate critical thinking in pre-clinical medical students. International Journal of Medical Education 2018; 9: 7-8.
32. Shariat Moharari R, Asle -soleimani H. How to manage a journal club? Journal of Research in Applied and Basic Medical Sciences 2008; 19(3) :257-64.
33. Berman D, Braig Z, Simms B, Anderson T, Dougherty K, Marcinkowski K, et al. Efficacy of Medical Student Surgery Journal Club. Journal of Surgical Education 2019; 76(1): 83-8
34. Hessam M, Monjezi S, Shaterzadeh M J, Zahed Nejad S. Quality of Journal Club Meetings from the Perspective of faculty members and postgraduate students of physical therapy. Iranian Journal of Medical Education 2020; 20 :127-33
35. Aminian N, Zangi M, Farzanegan R, Sheikhy K, Shadmehr MB. Journal club: An educational experience for thoracic surgery fellows. Iranian Journal of surgery 2014;21(3): 27-36.
36. Akhund S, Kadir MM. Do community medicine residency trainees learn through journal club? Anexperience from a developing country. BMC Medical Education 2006; 22: 43.
37. O'Sullivan PS, Pinsker J, Jeremiah J, Wartman SA. A learner-centered journal club. Teaching and Learning in Medicine 1995; 7(2): 121-24.
38. Deenadayalan Y, Grimmer - Somers K, Prior M, Kumar S. How to run an effective journal club: a systematic review. Journal of Evaluation in Clinical Practice 2008; 14 (5): 898-911.
39. Sidorov J. How are internal medicine residency journal clubs organized, and what makes them successful? JAMA internal medicine 1995; 155 (11):1193-97
40. Dirschl DR, Tornetta P, Bhandari M. Designing, conducting, and evaluating journal clubs in orthopaedic surgery. Clinical Orthopaedics and Related Research 2003; 413: 146-57.
41. Sharifi B, Ghafarian Shirazi H, Momeninejad M, Saniee F, Hashemi N, Jabarnejad A, et al. A survey of the quality and quantity of clinical education from the viewpoint of medical students. Pars Journal of Medical Sciences 2012; 10(2): 57 -63.

Original Article

Investigating the quality of journal club meetings from the students' Point of view of Jahrom University of Medical Sciences (2023)

Masoome Pourmokhtari[1], Zahra Haghani[2], Zhila Rahmanian[3], Sara Matin[4], Mohammad Hadi Pahlevan Pour[5], Samaneh Abiri[6*], Mohammad Darayesh[7]

Received:2023/06/29 Revised:2023/07/16 Accepted: 2023/08/01

1. Assistant Professor of Orthopaedics, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
2. Student Research Committee, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
3. Assistant Professor of Internal Medicine, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
4. Assistant Professor of Pediatrics, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
5. M of Nursing, Seyed al-Shohda Hospital, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
6. Assistant Professor of Emergency Medicine, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
7. Assistant Professor of Dermatology, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.12, No.1&2, Spring & Summer 2023

J Educ Ethics Nurs 2023;12(1&2):72-81

Abstract:

Introduction:
Journal Club is an educational session that is held with the presence of professors and students, during which the content and methodology of several articles from reputable journals are reviewed. Journal Club is one of the accepted methods to improve the knowledge of doctors by reviewing and discussing medical texts. The present study was conducted with the aim of investigating the quality of journal club meetings from the point of view of clinical students of Jahrom University of Medical Sciences.

Materials and Methods:
This cross-sectional study was conducted on 91 clinical medical students (residents, intern, extern, student) in educational and therapeutic hospitals in Jahrom city. The data collection tool in this study included two demographic information questionnaires and the quality of holding the journal club questionnaire. Data analysis was done using spss software version 21 and using descriptive statistical tests (frequency and percentage) and inferential statistical tests (chi-square, t-test) at a significance level of $P<0.05$.

Results:
The average score of students of Jahrom University of Medical Sciences regarding the quality of journal club meetings was 2.51 ± 2.39, which was lower than the average level. From the point of view of the students of Jahrom University of Medical Sciences regarding the quality of the journal club meetings, the highest score was related to the items "improvement of technique in lectures" and "improvement of understanding of topics read in textbooks". Also, the lowest score was related to the items "improving skills for answering questions and summarizing the discussion about the lecture" and "improving understanding of the principles of vital statistics and epidemiology".

Conclusion:
The results of the present study showed that the opinion of the students of Jahrom University of Medical Sciences regarding the quality of the journal club meetings was lower than the average level, and among the sections of the journal club, the skills of understanding and criticizing scientific articles had the lowest average. Therefore, according to the reported results and the importance of holding the Journal Club in improving the skills of understanding and criticizing articles, it is felt that there is a need for detailed investigations regarding the low quality of this subject in the present study.

Keywords: Journal Club, Medical Students, Resident

CC BY NC